

КУЛТУРА У СРЕДЊЕМ ВЕКУ

Утицај цркве и наслеђе антике

Култура средњег века се развијала под великим утицајем **цркве**. Средњовековна култура је имала верско обележје. Због тога су се културна подручја подударала са простором на коме је била највише заступљена одређена религија. На територији бившег Западног римског царства многа достигнућа античке културе су највећим делом уништена и заборављена.

Под тим утицајем цркве настале су **три** културне области:

- **Западноевропска културна област** - развила се у Западној Европи под утицајем хришћанске католичке вере;
- **Византијска културна област** – развила се у византији под утицајем хришћанске православне цркве;
- **Арабљанска културна област** – развила се на арабљанском полуострву под утицајем ислама.



Катедрала у Зрењанину



Цамија у Београду



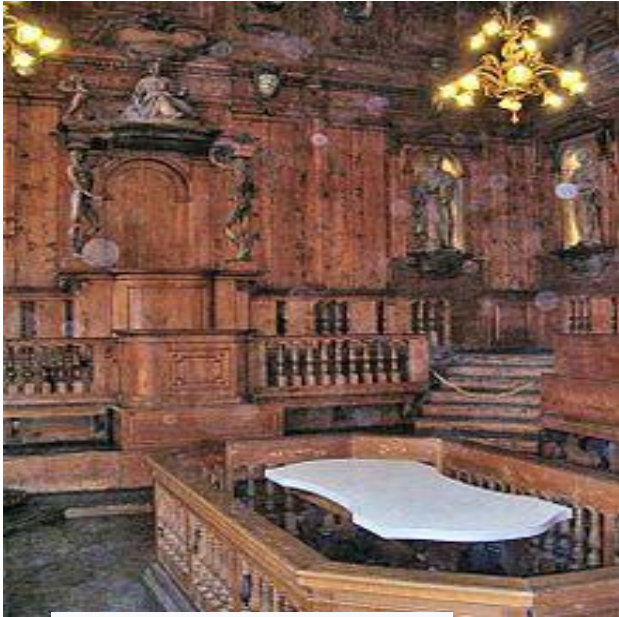
Синагога у Новом Саду

Школе и писменост

Западноевропска културна област

Прве школе су отворене при црквама и манастирима. У њима се учило: писање, читање, рачун и певање.

Школство је почело да напредује с настанком градова. Отваране су и високе школе које су пружале веће образовање. Оне су се звале универзитети који су се састојали од неколико факултета. Први универзитети у западној европи основани су у Болоњи (Италија) и Паризу (Француска) у XII веку.



Анатомски амфитеатар
Универзитета у Болоњи из 1637.

Универзитет у Паризу којег је 1253.
године основао Робер де Сорбон



Књижевност

Највише су писане: житија, епска дела, љубавне песме и басне. Баснама су имејавали племиће и представнике цркве. У ритерској средини су била омиљена епска дела у којима су опевана јунашта витезова.

Миросављево јеванђеље



Архитектура

Најзначајније грађевине средњег века су биле **цркве**.

Византијска културна област

Цркве су имале за основу крст, кров је био у облику куполе а унутрашњост су красиле фреске.

Црква Свете Софије, једна од најлепших византијских грађевина



Западноевропска културна област

Основа цркве је била у облику издуженог крста. Постајала су два стила градње цркве: **романика и готика**.

Карактеристике романике:

- Широки зидови
- Мало прозора
- Заобљен плафон
- Лукови полукружни

Катедра и торањ у Пизи (романски стил)



Карактеристике готике:

- Високи зидови
- Велики број прозора
- Плафон и лукови су били у олику преломљеног лука



Нотр Дам у Паризу (готски стил)

Проналасци

Крајем средњег века дошло је до важних техничких проналазака. Усавршен је **компас**, **сат**. Користио се **барут** за пуњење оружја и усавршило се **производња папира**. **Немац Јохан Гутенберг** је изумео начин штампања покретним словима. Појавом штампарије знање се ширило брже и масовније.



Арабљанска култура

Арабљани су били посредници између европског и азијског света. Имали су своју оригиналну културу. Од науке су се највише бавили математиком и географијом.

Најпознатије писано дело је збирка приповедака „Хиљаду и једна ноћ“

Архитектура им је позната по џамијама и дворцима.

Грађевине су украшавали мотивима биљака и геометријских облика. Те шаре се зову **арабеске**.



Сулејманова џамија у Истамбула



Унутрашњост џамије

Радили:

**Јована Винкић, Вања Ракић, Анастасија Петровић,
Тијана Германовић, Милан Милић, Дејан Јанковић**

